

placení, navrhla vymáhající věřitelka firma G., aby jí byla k vymožení její vykonatelné pohledávky proti uvedené pozůstalosti povolena exekuce zabavením a příkázáním k vybrání pohledávky příslušící povinné proti pojišťovně »S.«. Soud první stolice vyhověl návrhu. Rekursní soud zamítl exekuční návrh.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Zamítavé usnesení rekursního soudu je správné, neboť zákon u pojistek o životním pojištění, které znějí na majitele nebo doručitele, nerozlišuje po té stránce (§ 148 zák. č. 501/1917 ř. z., § 143, odst. 1, druhá věta, zákona č. 145/1934 Sb. z. a n.), zda jest pojistka v úschově pojistníkově nebo jinak ještě »v oběhu«, jak míní dovolací stěžovatelka, či nikoliv. Byla-li pojistka snad již předložena pojistiteli a ten není ochoten ji vydati (§ 262 ex. ř.), nevedla by ovšem exekuce podle § 296 ex. ř. k výsledku, avšak to neznamená, že by se proto mohl obejítí předpis § 296 ex. ř. tak, že by bylo dovoleno vésti exekuci na samu pohledávku z pojistky též způsobem podle § 294 ex. ř. Na vymáhající věřitelce bylo, aby v takovémto případě vedla exekuci na nárok na vydání pojistky, a k tomu ostatně také v podstatě směřuje druhá část exekučního návrhu.

Čís. 16547.

Smluvní pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti za provoz biografu patřícího obci.

Zájem pojistníka na pojištění kinematografického (biografického) podniku se šatnou nepomíjí tím, že provoz podniku byl přemístěn do jiné budovy a že bylo provozní zařízení i personál na novém místě částečně změněn, třebaže bylo nově zařízeného podniku užíváno také pro jiná představení (divadelní, varietní a pro přednášky).

Obecní starosta, jemuž byla svěřena řádným způsobem správa městského biografu, provozovaného v rámci obecního hospodářství, jest oprávněn k sjednání pojistné smlouvy o odpovědnostním pojištění dotčeného podniku, které jest obvyklé při provozování takového podniku.

Pojistný návrh není listinou, která by v takovém případě musila mítí náležitosti vytčené v § 55 čes. obec. zřiz.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1937, Rv I 1421/36.)

Žalující pojišťovna »S.« sjednala se žalovanou městskou obcí D. jako majitelkou biografu »K.« v D. pojistnou smlouvu proti zákonné ručební povinnosti na dobu 15 let, a to od 1. června 1925 do 1. března 1940 za roční prémii 1.635 Kč 90 h, splatnou předem dne 1. května každého roku. Proti žalobě, již se žalující pojišťovna domáhá na žalované obci,

aby byla uznána povinnou oznámiti žalobkyni, pro kolik návštěvníků jest nová budova biografu města D. zařízena, kolik osob, které podléhají dělnickému pojištění, jest v uvedeném biografu zaměstnáno a kolik šaten jest v něm postaveno, namítla žalovaná obec mimo jiné, ve pojistný návrh a pojistka, o níž jde, zní výslovně na »městský biograf K.« jako pojištěný objekt a že tedy nejde o pojištění žalované obce jako podnikatelky biografu vůbec, nýbrž o pojištění proti náhradním nárokům ze škod, které vznikají z nebezpečí, jak jsou uvedeny v pojistce; že dne 20. listopadu 1929 byl zastaven provoz uvedeného biografu, o čemž byla žalující pojišťovna uvědoměna a zřízen nový městský biograf jako zcela nový podnik, o němž nelze mluvit jako o pouhém rozšíření nebo přeložení starého biografu, že oba podniky nelze ztotožňovati, neboť zařízení původního městského biografu K. bylo vyprodáno a zařízení pro nový městský biograf bylo úplně nově zřízeno, koncese byla vždy udělována na tři léta, s personálem byly sjednány nové služební smlouvy, vedení jest úplně jiné než ve starém podniku a byly založeny nové knihy a návštěva se zvětšila. Soud první stolice uznal podle žaloby.

D ů v o d y: Jest nesporné, že žalovaná obec vystavěla pro nový biograf novou budovu, úplně jej nově zařídila až na jeden předváděcí aparát, že nová budova jest zařízena více než o polovici návštěvníků, že byl rozšířen program o divadelní a varietní vložky, takže zbyl ze starého biografu »K.« pouze vlastník, t. j. žalovaná obec D., jeden předváděcí aparát a zčásti personál. Podle obsahu pojistky je zřejmé, že žalovaná městská obec D. se pojistila ve své vlastnosti jako podnikatelka biografu. Jestliže jest v pojistném návrhu a v pojistce uvedeno, že jest pojištěno městské kino »K.«, tudíž individuálně označený podnik městské obce D., je přece předpokladem uvedené pojistné smlouvy zájem, který má býti chráněn. Jen tehdy, kdyby takovýto zájem odpadl, pozbyla by smlouva platnosti. V § 63 zákona o poj. smlouvě č. 501/1917 ř. z. jest vysloveno, že nedostatek zájmu na pojištění za jeho trvání má v zápětí zrušení smluvního poměru. Z toho vyplývá, že podle § 914 obč. zák. jest míti za to, že bylo vůlí smluvců, aby žalovaná obec byla pojištěna ve své vlastnosti jako majitelka biografu proti riziku, které jí z provozu onoho podniku hrozí. Pojištění, o němž jde, jest pojištěním proti následkům povinného ručení za osobní škody a věcná poškození, čítaje v to i povinné ručení, vznikající ze zařízení šatny pro návštěvníky biografu. Při takovémto pojištění se tím, že se biografický podnik nyní provozuje v jiné budově, nic nezměnilo na způsobu pojištění, zdroj nebezpečí a tedy zájem na pojištění na straně pojistníka zůstaly tytéž a jen rozsah podniku byl rozšířen. Takové změny za trvání smlouvy, které mají vliv na rozsah pojistitelova plnění, jsou v § 10, odst. 1, 2, 4 všeob. poj. podmínek předvídaný a žalující pojišťovna užila práva příslušícího jí podle § 10, odst. 3, uved. poj. podmínek a požaduje udání dat potřebných k úpravě pojistné prémie. Nemá proto pro platnost pojistné smlouvy významu, že nová budova na rozdíl od staré budovy má nové a modernější zařízení a že tudíž nový biograf

není se starým městským biografem K. totožný, ani to, zda byla stará koncese převedena též na nový biograf, poněvadž při novém podniku nebyly shora uvedené předpoklady pojistné smlouvy změněny, a jde jen o rozsah dosavadních pojištění. Nutno pouze zjistiti, zda jest pojistná smlouva, jak tvrdí žalovaná obec, neplatná. Zprávou městského úřadu v D., tedy úřadu žalované obce, ze dne 6. února 1931 nemůže poskytnouti důkaz ve směru okolností v něm uvedených. Co do druhé otázky platnosti smlouvy nebylo zjištěno, že se obecní zastupitelstvo žalovaného města D. usneslo na uzavření sporného pojištění, a to ani dodatečně. Podle potvrzení zemského úřadu v P. jest zjištěno, že Adolf H., dřívější starosta žalovaného města D., byl roku 1923 a v dalších letech na žádost města D. schválen jako její zástupce podle § 9 min. nař. č. 191/1912 v městském biografu v D. Toto potvrzení se ovšem podle názoru soudu mohlo státi pouze na základě žádosti doložené usnesením obecního zastupitelstva. Není-li možno toto usnesení zjistiti, neznamená to, že k němu nedošlo, nýbrž s poukazem k nálezu znalců, že v protokolech žalující obce a obecního zastupitelstva jsou nepřesnosti, nutno předpokládati, že bylo ztraceno. Hledíc na uvedené potvrzení zemského úřadu nebylo podle názoru soudu nutno, aby bylo v souzeném případě o sporné pojistce učiněno usnesení městského zastupitelstva. Mimo to nepotřeboval podle výpovědi svědka Václava B. starosta schválení městského zastupitelstva ani městské rady, pokud položka vydání nepřesahovala 2.000 Kč, a tu částku prémie, o niž jde, nepřesahovala. Soud dále zjistil, že žalovaná obec provozovala a provozuje biograf v mezích městského hospodářství a že starosta Adolf H. byl předsedou biografického výboru, o jehož položkách bylo jednáno v městském rozpočtu. Účelem pojistné smlouvy jest chrániti pojistníka před následky zákonné odpovědnosti často velmi tíživými a po případě celé jmění pojistníka pohlcujícími. Toho účelu se dosahuje uzavřením pojistné smlouvy za roční pojistné prémie ve výši poměrně nepatrné, takže opatření chránící a zabezpečující velké jmění za cenu poměrně nepatrných ročních částek nelze pokládati za jednání ukládající obci závazek. Neukládá-li se obci pojistnou smlouvou větší závazek než normální a přiměřený, nevyžaduje ani listina u ní zřízená spolupodepsání jednoho obecního staršího a stačí, když jest opatřena podpisem jednoho zákonného zmocněnce obce, kterým jest starosta. Podle § 55 čes. obec. zřiz. zastupuje starosta obec na venek a jest jejím prostředníkem. Podle toho jest prohlášení starosty obce pokládati za prohlášení obce samé. Starosta obce má podle § 57 čes. obec. zřiz. zákonné zmocnění k právním jednáním týkajícím se obyčejné správy jmění a k tomu nepotřebuje ani předchozího, ani dodatečného souhlasu obecního zastupitelstva a tudíž ani jeho usnesení. I smlouvy týkající se správy jmění zakládají jak oprávnění, tak i závazky pro oba smluvce. Pouze to, že se nějakou smlouvou zakládá i určitý závazek pro obec, nemůže samo vyloučiti, že jde o smlouvy týkající se správy jmění. Jen v § 55 čes. obec. zřiz. jsou uvedeny listiny, týkající se právního jednání, k nimž jest potřebí usnesení obecního

zastupitelstva anebo vyššího schválení na rozdíl od listin zakládajících závazek pro obec. V předpisech českého obecního zřízení není předpisu, který by stanovil určitou formu pro právní jednání sjednané starostou a patřící do oboru jeho samostatné působnosti, v kteréžto vlastnosti dřívější starosta Adolf H. spornou pojistku uzavřel. Nemůže býti pochybnosti o tom, že ve svém oboru může starosta platně jednati ústně i písemně. Jmenovaný starosta žalované obce Adolf H., schválený jako stálý zástupce jejího biografu, byl v této jeho vlastnosti oprávněn uzavřítí pojistku o povinném ručení, poněvadž se hledíc na shora dotčený význam uvedené pojistky stalo pojištění na prospěch žalované obce a jde o závazek pro žalovanou obec obyčejný a přiměřený. Je tudíž sporná pojistka platná a pro žalovanou obec závazná a žalobní nárok je podle § 10, odst. 3, všeobecných pojistných podmínek odůvodněn. Důvolací soud potvrdil napadený rozsudek. Důvody: K důvodům, jež se týkají otázky, zda se pojištění vztahuje na nový provoz biografu žalované obce, a jež prvý soud reprodukuje ze zrušujícího usnesení odvolacího soudu, jest jen uvážiti otázku, zda bylo potřebí k sjednání pojistné smlouvy výslovného usnesení obecního zastupitelstva. Odvolání míní, že bez takového výslovného usnesení nemohla pojistná smlouva nabýti právní působnosti. V té příčině vyplývá ze zjištění prvního soudu, že podle usnesení obecního zastupitelstva byl starosta Adolf H. předsedou biografického výboru a že mu tedy byla městským zastupitelstvem řádně odevzdána správa a zastoupení biografu. Odvolací soud schvaluje právní názor prvního soudu, že tímto všeobecným zmocněním byl Adolf H. zmocněn též uzavřítí pojistnou smlouvu. Po té stránce se odkazuje na obsáhlé odůvodnění prvního soudu, k němuž se odvolací soud připojuje.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání,

D ů v o d y:

Nižší soudu správně dovodily, že nezanikl zájem žalované obce na pojištění městského kinematografu těmi změnami, jež se staly při jeho přemístění. V té příčině se dovolatelka odkazuje na odůvodnění rozsudků nižších soudů, k nimž se hledíc k dovolací vývody dodává toto: Pouze to, že má býti užíváno nově zařízeného biografu t a k é pro představení divadelní, varietní a pro přednášky, nemění samo ještě nic na pojistném zájmu, jaký má pojistník na odpovědnostním pojištění dotčeného podniku. Jako pojistník jest výslovně označena ve zvláštních podmínkách »městská obec v D.«. Z dalšího obsahu pojistky pak je zřejmé, že šlo o pojištění proti povinnému ručení z kinematografického podniku se šatnou. Pojistný zájem se tedy vztahuje k tomuto zdroji nebezpečí, které trvá, provozuje-li se kinematograf dále. Nezanikl-li tedy tento podnik, nelze důvodně ani tvrditi, že uhasl pojistný zájem k němu se vztahující. Otázka, zda by byl tímto pojištěním kryt i škodný případ, jenž by se udál při jiných představeních nežli kinematografických, ne-

spadá do posuzování v této rozepři. Z těchto úvah plyne, že není správné dovolatelčino tvrzení, že bylo »pojištěným neexistující již kino „K.“ jako zvláštní právní podmět«. V rozhodnutí Rv I 661/27 (uveř. pod č. 7790 Sb. n. s.) nebyla vyslovena v podstatě jiná zásada, nežli z jaké vychází rozhodnutí v souzené rozepři. K rozhodnutí Rv I 1534/26, uveř. pod č. 7413 Sb. n. s. zaujalo stanovisko již rozhodnutí č. 7790 Sb. n. s.

Co se týká otázky, zda byla pojistná smlouva platně sjednána za žalované město, vycházeti jest ze skutkových zjištění odvolacího soudu, jež v dovolacím řízení nebyla důvodně napadena. Ze zjištění těch vyplývá aspoň tolik, že byla starostovi žalovaného města Adolfu H. odevzdána správa biografu, o nějž ve sporu jde, řádným způsobem městským zastupitelstvem. To jest pro posouzení sporné otázky rozhodující. Pojištění uvedeného městského podniku proti následkům povinného ručení jest totiž zajisté úkonem řádné správy, takže se nevymyká z oprávnění starosty města při správě obecního jmění (§ 57 čes. obec. zřiz. — zák. ze dne 16. dubna 1864, č. 7 čes. z. z.). Jest obvyklé, že se odpovědnostní pojištění tohoto druhu sjednává na více let, a roční závazek pojistné prémie ve výši 1.635 Kč 92 h neodporuje pojmu běžného výdaje (§ 8, odst. 5, zák. č. 329/1921 Sb. z. a n.). Předpis § 7 zákona ze dne 7. února 1919, č. 76 Sb. z. a n., upravující obor působnosti městské rady, nevylučuje přípustnost toho, aby nebyla některá věc vznesena pouze na starostu. Podle zjištění nižších soudů byl pak biograf provozován v mezích městského hospodářství a položky, týkající se tohoto podniku, byly projednávány v městském rozpočtu, takže není závady ani s hlediska předpisů zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n. o úpravě finančního hospodářství obcí.

Pojistný návrh byl podepsán toliko starostou žalovaného města Adolfem H. To by arcit' neodpovídalo ustanovení § 55 čes. obec. zřiz., kdyby šlo o takovou listinu, která by měla založiti závazek městské obce, takže by bylo třeba ještě podpisu člena městské rady. O takovou listinu však tu nešlo, neboť závazek města k placení pojistné prémie kotví v pojistné smlouvě, jež byla dojednána teprve doručením pojistky, nebylo-li nic jiného ujednáno, což nebylo ani tvrzeno.

Čís. 16548.

Rozsudkem, jímž byl vysloven rozvod manželství od stolu a lože také z důvodu rozvratu, není pro řízení o žalobě o rozlukou manželství pro hluboký rozvrat otázka rozvratu a viny na něm pravoplatně rozsouzena i pro spor rozlukový.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1937, Rv I 2626/37.)

Srovn. rozh. č. 6527, 16202 Sb. n. s.